

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกมะระจีน

นางสาว ประภา เมฆนิศาลพงศ์

ศูนย์วิทยะพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-198-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15433

T10302025

COST AND RETURN ON INVESTMENT OF BITTER GOURD CULTIVATION

MISS PRAPA MEKPISALPONG

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

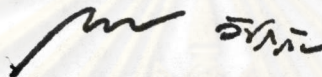
Chulalongkorn University

1989

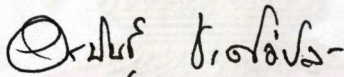
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกมะระจีน
โดย นางสาวประภา เมรณีศาลพงค์
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ วงศ์วัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม นายชาญยุทธ์ ภาณุทัต

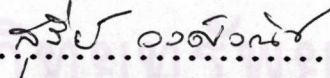

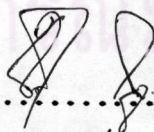
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏบรจบุรี
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

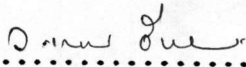

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษกรเกียรติ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์อรรณพ ชชาติอัสพร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ วงศ์วัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา(ร่วม)
(นายชาญยุทธ์ ภาณุทัต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รณรงค์ ชัยอาญา)

ประภา เมฆพิศาลพงศ์ : ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกมะระระจีน (COST AND RETURN ON INVESTMENT OF BITTER GOURD CULTIVATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สุริย์ วงศ์วิชัย, ชาญยุทธ์ ภาณุทัต, 104 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกมะระระจีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บนพื้นที่ 1-5 ไร่ ปีการเพาะปลูก 2531-2532 โดยเก็บตัวอย่างประชากร จากจังหวัดราชบุรี, นครปฐม และเพชรบุรี จำนวน 60 ราย, 40 ราย และ 10 ราย ตามลำดับ

ผลการศึกษาปรากฏว่า การปลูกมะระระจีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการเพาะปลูก 2531-2532 มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 3,781.25 บาท ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 3,402.33 บาท คิดเป็นร้อยละ 89.98 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่เฉลี่ยไร่ละ 378.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.02 ของต้นทุนการปลูก ทั้งนี้จะมีต้นทุนการปลูกมะระระจีนเฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.04 บาท โดยประกอบด้วยต้นทุนผันแปรเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.64 บาท และต้นทุนคงที่เฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.40 บาท ผลผลิตมะระระจีนเฉลี่ยไร่ละ 935.12 กิโลกรัม จากการวิเคราะห์ต้นทุนดังกล่าวพบว่า ค่าปุ๋ยเป็นวัสดุการเกษตรที่สูงที่สุด เฉลี่ยไร่ละ 323.56 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.56 ของต้นทุนทั้งหมด และค่าแรงรดน้ำเป็นค่าแรงที่สูงที่สุด เฉลี่ยไร่ละ 344.88 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.12 ของต้นทุนทั้งหมด

รายได้จากการปลูกมะระระจีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการเพาะปลูก 2531-2532 เฉลี่ยไร่ละ 6,312.06 บาท โดยมีราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.75 บาท ราคามะระระจีนที่เกษตรกรขายได้ จะขึ้นอยู่กับคุณภาพของผลผลิต และภาวะตลาด ณ ช่วงเวลาที่ขาย

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการปลูกมะระระจีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการเพาะปลูก 2531-2532 สรุปได้ว่า เกษตรกรมีกำไรที่เป็นตัวเงิน ร้อยละ 160.85 เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัวมากกว่าการจ้างแรงงานจากภายนอก อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูก และอัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 66.93% และ 76.95% ตามลำดับ ผลต่างระหว่างกำไรส่วนเกิน กับกำไรสุทธิ หรือต้นทุนคงที่ เฉลี่ยไร่ละ 10.02% ของต้นทุนการปลูก นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อค่าขายเฉลี่ยไร่ละ 40.09% ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนเฉลี่ยไร่ละ 121.84 กิโลกรัม ณ ราคาขายโดยเฉลี่ย กิโลกรัมละ 6.75 บาท และราคาต่อกิโลกรัม ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 4.04 บาท ณ ปริมาณขาย 935.12 กิโลกรัม

สำหรับปัญหาของการปลูกมะระระจีน ที่เกษตรกรประสบมากคือ การขาดความรู้ในด้านการใช้ปุ๋ย และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ของมะระระจีน ทำให้ต้นทุนการปลูกสูงขึ้น ฉะนั้น หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร ควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ให้เกษตรกร เกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยและสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งด้านการตลาดเพื่อให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในการปลูกมะระระจีน

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การต้นทุน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ประภา เมฆพิศาลพงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุริย์ วงศ์วิชัย

PRAPA MEKPISALPONG : COST AND RETURN ON INVESTMENT OF BITTER GOURD CULTIVATION. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUREE WONGWANICH, CHARNYUT PARNUTAT, 104 PP.

The thesis aims at the study of cost and return on investment of bitter gourd cultivation during 1988 to 1989 crop year. The research was based on a survey of 110 samples from the western part of Thailand using normal random sampling method; 60 samples from Ratchaburi 40 samples from Nakhon Pathom and 10 samples from Petchaburi.

The result of the study shows that the bitter gourd production yield was 935.12 Kilogramme per rai and the average cost of bitter gourd cultivation was 3,781.25 Baht per rai, which consisted of the average variable cost of 3,402.33 Baht per rai or 89.98% of the total costs and the average fixed cost of 378.92 Baht per rai or 10.02% of the total costs. Considering by weight, the average cost as a whole is 4.04 Baht per kilogramme, which consisted of the average variable cost of 3.64 Baht per kilogramme and the average fixed cost of 0.40 Baht per kilogramme. From the study the fertilizer expense was the highest cost for the cultivation supplies, the average cost was 323.56 Baht per rai or 8.56% of the total costs. Irrigating was the highest labour cost, the average cost was 344.88 Baht per rai or 9.12% of the total costs.

The average revenue of the bitter gourd cultivation was 6,312.06 Baht per rai, at the average price of 6.75 Baht per kilogramme. It was also found that the selling price depended on the quality of the bitter gourd and the market environment at the time of sale.

The analysis of the return from the bitter gourd cultivation, was concluded that the cash profit was up to 160.85% of the revenue. This high rate of return resulted from using of each farmer family's members work force rather than hiring employees to do the cultivation. The average rate of return on total costs and the contribution margin were 66.93% and 76.95%, respectively. The difference between average contribution margin and net profit or average fixed cost was 10.02% of total costs. The average rate of return on total revenue was 40.09%. From break even point analysis found that the break even quantity of production of the bitter gourd cultivation was 121.84 kilogramme per rai at the average selling price of 6.75 Baht per kilogramme and the break even price was 4.04 Baht per kilogramme at the average quantity of 935.12 kilogramme per rai.

The problems encountered in the bitter gourd cultivation are : the lack of the knowledge of fertilizers and the inadequate knowledge of pest control, which resulted in the higher cost of bitter gourd cultivation. Therefore the Government Authority such as Department of Agricultural Extension should provide the farmers with adequate knowledge concerning the use of fertilizer and pesticide, and also the information about marketing in order that the farmers will be succeeded in the bitter gourd cultivation.

ภาควิชา การปลูก
สาขาวิชา การต้นทุน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ประชาน เหมศรีสาเลพงษ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุวิมลวรรณพงษ์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความร่วมมือจากหลายๆฝ่าย ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย วังศ์วิเศษ และ คุณชาญยุทธ์ ภาณุทัต ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์อรพินธุ์ ชาติอัปสร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์วรวรรณ ชัยอาญา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณเกษตรกรทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษา และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีใจเอื้อนนาม แต่ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ตั้งแต่เริ่มแรกจนสำเร็จเป็นรูปเล่ม

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ หรือส่วนดีประการใด ผู้เขียนขอมอบเป็นสักการะคุณ แก่ บิดา มารดา ญาติ ตลอดจนบรรพบุรุษ อาจารย์ ทุกๆท่าน ที่ได้ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

นางสาว ประภา เมฆพิศาลพงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ช
รายการภาพประกอบ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐาน.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษาและค้นคว้า.....	3
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา.....	6
2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมะระจีน.....	7
ประวัติความเป็นมา.....	7
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของมะระ.....	8
พันธุ์ของมะระ.....	9
ฤดูปลูก.....	10
การเตรียมดิน.....	10
การเพาะกล้า.....	12
วิธีปลูก.....	13
การทำค้าง.....	14
การดูแลบำรุงรักษา.....	14
การเก็บผล.....	15
การเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์.....	19
การป้องกันและกำจัดโรค และแมลงศัตรูของมะระ....	19

3	ต้นทุนการปลูกระยะเงิน	24
	การจำแนกประเภทต้นทุน.....	24
	การศึกษาต้นทุนการปลูกระยะเงิน.....	25
	ต้นทุนของการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก.....	27
	เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกระยะเงิน บนพื้นที่ 1-5 ไร่ในภาคตะวันตก	38
4	การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก..	56
	รายได้จากการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก.....	57
	วิธีการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก	58
	การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน.....	59
	การศึกษาผลตอบแทนจากการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก.....	60
	การวิเคราะห์รายได้ค่าใช้จ่ายสำหรับการจ่ายเงินของเกษตรกร	60
	การวิเคราะห์ในเชิงเศรษฐกิจ.....	60
	การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากค่าขาย.....	62
	จุดคุ้มทุนของการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก.....	62
5	สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	65
	สรุป.....	65
	ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	67
	ปัญหาด้านการผลิต.....	69
	ปัญหาด้านเงินทุน.....	71
	ปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่าย.....	71
	บรรณานุกรม.....	73
	ภาคผนวก.....	74
	ประวัติผู้เขียน.....	104

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1.1	แสดงพื้นที่เพาะปลูกมะระในประเทศไทย ปีการเพาะปลูก 2529-2530	4
1.2	แสดงพื้นที่เพาะปลูกมะระทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2529-2530	5
2	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	28-29
3	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ ในพื้นที่ 1 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	39-40
4	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ ในพื้นที่ 2 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	41-42
5	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ ในพื้นที่ 3 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	43-44
6	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ ในพื้นที่ 4 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	45-46
7	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ ในพื้นที่ 5 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	47-48
8	แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตมะระเงิน ในพื้นที่ 1-5 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	54
9	ต้นทุนการปลูกมะระเงินเฉลี่ยต่อไร่ บนพื้นที่ 1 - 5 ไร่	75-77
10	รายละเอียดในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการปลูกมะระเงิน ในพื้นที่ 1-5 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	61
11	รายละเอียดในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนจากการปลูกมะระเงิน ในพื้นที่ 1-5 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531 - 2532	63
12	สรุปปัญหาต่างๆ ในการลงทุนปลูกมะระเงินจากแบบสอบถาม	68
13	แสดงรายละเอียดการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร	78-82

รายการรูปภาพประกอบ

รูปที่		หน้า
1-2	ลักษณะแปลงปลูกมะระ	11
3-4	การให้น้ำมะระ	16
5	การห่อผลมะระ	17
6	ผลมะระอายุประมาณ 40-45 วัน	18
7	ผลมะระที่โตเต็มที่	18
8	การเก็บเมล็ดพันธุ์	20
9	กราฟแสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกมะระจีน ในพื้นที่ 1-5 ไร่ ทางภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531-2532	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย